

Andrzej Pakuła

Kult niepokalanego poczęcia NMP według o. Stanisława Papczyńskiego (1631-1701)

Salvatoris Mater 6/1, 52-60

2004

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zgromadzenie Księży Marianów, według najbardziej pierwotnej koncepcji i wizji przez Boga wyciśniętej w duszy o. Stanisława Papczyńskiego, miało być poświęcone przede wszystkim szerzeniu kultu niepokalanego poczęcia NMP¹. Zamiar ten zadeklarował on uroczyście już 11 XII 1670 r. w Luboczy, to jest tego samego dnia, kiedy na własną prośbę i za dyspensą papieską opuścił Zakon Pijarów. Wówczas także dokonał tzw. *oblatio*, czyli aktu ofiarowania siebie na służbę Bogu i Maryi Niepokalanej, przyrzekając zarazem uroczyście zachowanie ślubów zakonnych w *Towarzystwie Księży Marianów Niepokalanego Poczęcia*, które z Bożej łaski pragnie założyć². Zgromadzenie to miało mieć szczególnie maryjny charakter, co zostało już podkreślone w samym tytule. W *oblatio* także o. Założyciel nazywa siebie sługą Maryi, a wyznając wiarę w przywilej Jej niepokalanego poczęcia składa tzw. ślub krwi, to znaczy przyrzeka, że będzie szerzył i bronił czci Maryi

Andrzej Pakuła MIC

Kult niepokalanego poczęcia NMP według o. Stanisława Papczyńskiego (1631-1701)

SALVATORIS MATER
6(2004) nr 1, 52-60

Niepokalanej nawet kosztem własnego życia. W taki też sposób, na razie jako zamiar, ujmuje cel przyszłego zakonu, którego pierwszym zadaniem jest szerzyć kult Najświętszej Maryi Panny Niepokalanej Poczętej i naśladować Jej życie;

warto wspomnieć, że w *oblatio* nie ma jeszcze podanego żadnego innego celu szczegółowego zakonu, ani też innych prac, jakie miałyby Zgromadzenie w przyszłości podejmować. Podobny sposób widzenia rzeczy jest także obecny w *Norma vitae*, gdzie Zakonodawca Marianów powiada: *Byście jednak nie stali bezczywnie w winnicy Pańskiej, będziecie szerzyć cześć Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Bogurodzicy Dziewicy w miarę waszych skromnych sił*. W *Norma vitae* jednakże, będących pierwszymi konstytucjami marianów, pojawia się już nowa idea, która na stałe pozostanie w duchowości i zadaniach marianów, albowiem do cytowanego zdania o. Założyciel dodaje: *oraz z najwyższym wysiłkiem, pobożnością i żarem wspierać*

¹ S. PAPCZYŃSKI, *Fundatio Domus Recollectionis* (ca 1675 r.), w: *Scripta Historica P. Stanisłai a J.M. Papczyński*, red. K. KRZYŻANOWSKI MIC, Warszawa 1999, 84.

² TENŹE, *Oblatio* (1670), w: TAMŹE, 25-30.

modlitwą dusze wiernych zmarłych poddanych karom czyśccowym, zwłaszcza żołnierzy i ofiar zarazy³, a następnie: *Nie będzie jednak zakazane tym, którzy obdarzeni byłiby tego rodzaju zdolnościami pokornie wspomagać proboszczów w działalności duszpasterskiej, jeżeli kiedyś, po uprzednim uzyskaniu pozwolenia ordynariuszy i przełożonych, zostaliby przez nich wezwani*⁴. A zatem, szerzyć kult niepokalanego poczęcia NMP to wspomagać zmarłych i prowadzić czynną działalność apostołską. Może jest tak, że skoro pierwotnym zamiarem o. Papczyńskiego było szerzenie kultu NMP niepokalanie poczętej, to dwa kolejne zadania pojawiające się później: wspomaganie zmarłych i działalność duszpasterska wyrastają ze szczególnej czci dla Maryi Niepokalanej, są formą szerzenia tego kultu i powinny być temu podporządkowane?

1. Podstawy kultu niepokalanego poczęcia NMP

Nie mamy wątpliwości, że o. Stanisław Papczyński był gorącym czcicielem i naśladowcą Matki Bożej niepokalanie poczętej. W najbardziej trudnych momentach swojego życia zwykł Jej się powierzać i pod Jej macierzyńską opiekę się uciekać. Wynika to z jego głębokiego przekonania o szczególnej roli Maryi w życiu chrześcijańskim, co znalazło także odzwierciedlenie w jego pismach, np. w *Orator crucifixus* pisze: *Życzy sobie Bóg, Ojciec miłosierdzia, abyśmy po Nim całą naszą ufność na życie wieczne złożyli w naszej Matce*⁵ oraz w *Templum Dei Mysticum*: *wszystko mamy przez Maryję i w Niej, po Bogu, żyjemy, poruszamy się i jesteśmy. Ona, po Bogu jest początkiem wszelkiej w nas łaski*⁶.

Takie przekonania, jak można przypuszczać, były wynikiem osobistego doświadczenia wiary o. Stanisława i pobożności wyniesionej z domu rodzinnego, zarazem jednak były również swoistym odzwierciedleniem czasów, w których żył Założyciel Marianów, i maryjności praktykowanej w ówczesnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Albowiem podobna była także i pobożność środowiska, w którym o. Papczyński wyrastał. Wiek XVII w Rzeczypospolitej na-

³ TENŻE, *Norma vitae religiosae* I, 2 (1694), w: *Norma vitae et alia scriptae*, red. K. KRZYŻANOWSKI, Warszawa 2001, 33.

⁴ TAMŻE, I, 3.

⁵ TENŻE, *Orator crucifixus*, III, 11 (1670), red. K. KRZYŻANOWSKI, Warszawa 1998, 35 (dalej: OC).

⁶ TENŻE, *Templum Dei Mysticum* XX, 159 (1675), wyd. K. KRZYŻANOWSKI MIC, Warszawa 1998 (dalej: TDM).

znaczony był szczególną pobożnością maryjną, z silnie rozwiniętym nurtem niewolnictwa maryjnego i obrony przywileju niepokalanego poczęcia Maryi. Owocem takiej specyfiki wieku były słynne śluby maryjne króla Jana Kazimierza, który w 1655 r. wszystkie ziemie, nad którymi był władcą, oddał w niewolę Maryi i Ją obrał Królową Rzeczypospolitej⁷. Założyciel Marianów, wyrastając z określonej epoki, był także jej dzieckiem i wyrazicielem. Do założonego Zakonu przejął to, co najbardziej odpowiadało jego koncepcji, jak odczytał znaki czasu i na co uwarzył go Duch Święty. W tym kontekście należy zauważyć, że szczególnie ważne dla niego były argumenty teologiczne kultu niepokalanego poczęcia NMP: mianowicie to, że Bóg Maryję od wieków przeznaczył na Matkę Syna Bożego i z tego powodu obdarzył Ją przywilejem niepokalanego poczęcia. Dar ten zatem w sposób wyjątkowy ujawnia miłosierdzie Boga i prymat łaski. Maryja bowiem została nim obdarowana nie ze względu na swoje zasługi, ale na przyszłe zasługi Jej Syna, Jezusa. Wyjaśnia to w *Prodromus Reginae artium: Na Matkę Bożą została przeznaczona Ta, którą sam Bóg tyłu ozdobił przymiotami, iż je ledwo ktoś zdoła wyliczyć, razem zaś nikt śmiertelny nigdy ich nie może posiadać*⁸. Dlatego Niepokalanie Poczęta jest pierwsza w porządku łaski: *Najświętszą Dziewicę Maryję możemy nazywać jedyną Córką Boga, albowiem nie jest nią ani z ciała, ani z krwi, czy z urodzenia, ale z przybrania*⁹. I jak *wszyscy ci, których prowadzi Duch Boży, są synami Bożymi* (Rz 8, 14), tak Maryja prowadzona jest przez Ducha w sposób szczególny. Ona swoim działaniem w Duchu Bożym przewyższała wszystkich wzrastając w świętości, od najmłodszych lat posłuszna natchnieniom Ducha Świętego: *W Domu Boga zaszczepiona i karmiona przez Ducha, stając się na kształt oliwki urodzajnej siedliskiem wszelkich cnót*¹⁰. Z tego zatem powodu pierwszym wyrazem kultu niepokalanego poczęcia NMP jest naśladowanie Jej życia: *Czcić Dziewicę Bożą Rodzicielkę bardziej miłością niż wymową*¹¹. W głębszych warstwach daru niepokalanego poczęcia kryje się szczególna i niepowtarzalna relacja Maryi do Boga: *Dziewica staje się Matką i stawszy się nią, pozostaje Dziewicą, z Córką Ojca staje się Matką Syna, Oblubienicą*

⁷ J. MISIUREK, *Historia i teologia polskiej duchowości katolickiej* (X-XVII), t. 1, Lublin 1994, 76-69, 407-418.

⁸ S. PAPCZYŃSKI, *Prodromus reginae artium*, 34-35(1663), wyd. K. KRZYŻANOWSKI, Warszawa 2001, 69 (dalej: PRA).

⁹ TAMŻE.

¹⁰ TAMŻE, 34.

¹¹ TAMŻE.

*Ducha Świętego, całej Najświętszej Trójcy przybytkiem*¹². Jest zatem wzorem życia chrześcijańskiego i życie to rozświetla. Będąc zaś wolna od wszelkiego grzechu, ujawnia zwycięską moc łaski i zamysł Boga względem człowieka, czyli misterium zbawienia. Tutaj Niepokalanie Poczęta dla wierzących jest – jak powiada o. Papczyński w *Orator crucifixus - całą nadzieją życia wiecznego*¹³, ponieważ w Niej w pełni uwidoczniła się owocność i skuteczność dzieła zbawienia dokonanego przez Chrystusa. To samo dzieło zbawienia ma także zaistnieć w nas, również jako owocne i skuteczne zarazem.

2. Formy kultu niepokalanego poczęcia NMP

Byście jednak nie stali bezczynnie w winnicy Pańskiej, będziecie szerzyć cześć Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Bogurodzicy Dziewicy w miarę waszych skromnych sił – to zadanie pozostawił nam o. Stanisław Papczyński jako główny cel. W jaki sposób szerzyć tę cześć? Co szczególnie ważne jest w tym rozszerzaniu czci Maryi Niepokalanej? Czytając pisma pozostawione nam przez Założyciela Marianów, ale też wczuwając się w jego intencje i zamiary, wydaje się, że można wskazać tu dwie podstawowe dziedziny szerzenia czci niepokalanego poczęcia: 1) przez sposób bycia, czyli świadectwo, 2) przez podejmowane dzieła.

2.1. Szerzenie czci niepokalanego poczęcia NMP przez świadectwo życia

To jest podstawowy wymiar kultu niepokalanego poczęcia. Papczyński bardzo często zachęca do oddania się całkowicie Maryi, tak by w człowieku ukształtowała się postawa maryjna. W *Templum Dei Mysticum* pisze: *Najbłogosławieńsza Dziewico, ku Twojej chwale kieruję siebie całego i wszystkie myśli, słowa i czyny całego życia, szczególnie zaś dzisiejsze, [...] przez to wszystko zaś jak najbardziej pragnę przypodobać się Tobie*¹⁴. Zachęcając zaś do naśladowania Maryi, przywołuje konkretne wydarzenia z Jej życia, tak aby naśladowanie osiągało również konkretne działania, np. w *Inspectio cordis*: [O Maryi] *mówi się słusznie, że poczęła z Ducha Świętego; Ona, pełna łaski, pełna Ducha Świętego. Gdybyż to samo można było powiedzieć i o twoich działaniach, że pochodzą z Ducha Świętego i w Duchu*

¹² TAMŻE, 35.

¹³ OC III, 38.

¹⁴ TDM IV, 36.

*Świętym są dokonywane. Zaprawdę, wielkie to szczęście mieć Ducha Świętego; większe zaś działać według Ducha Świętego; największe jednak to w Duchu Świętym dokonywać swych dni. Spraw [Maryjo], żebyśmy żyli i umierali według Ducha Świętego*¹⁵. Kształtować siebie całego, swoje myśli, słowa i czyny na wzór Maryi – to zadanie pierwszorzędne, które warunkuje owocność innych działań. Z pewnością dlatego o. Papczyński, kiedy dowiedział się, że Stolica Apostolska nadała jego Zakonowi Regułę Dziesięciu Cnót NMP, stwierdził: *Ślubuję zachowywać Regułę Naśladowania NMP, na ile ona naszymu Instytutowi nie jest przeciwna*. Dostrzegł w niej podobieństwo duchowości związane z dążeniem do naśladowania wszystkich cnót NMP Niepokalanie Poczętej we wszystkich dziedzinach życia człowieka. Swoistym potwierdzeniem tego jest powtarzanie jak refren w Regule przy każdej szczegółowo rozważanej cnocie stwierdzenia, że czciciele Maryi omawianą cnotę powinni posiadać i w niej Najświętszą Pannę naśladować w trojaki sposób: *myślą, mową i uczynkiem*. Podobnie wypowiada się Papczyński w *Inspectio cordis: Trzymałaś się dotąd, duszo moja, ksiąg zawierających różne nauki, dzisiaj spojrzysz w księgę nową, świeżą i Tobie nieznaną – Najświętszą Bogarodzicę; powiem, że jest to Księga wydana przez Boga samego, napisana i ozdobiona. Cóż mógłbyś znaleźć gdzieś indziej, czego byś nie miał w Maryi? Czy ktoś inny da ci coś z tego, co Maryja posiada? To jest księga cnót i wszelkiej doskonałości. Zawiera tyle rozdziałów, ile cnót przekazuje. Zaangażuj więc siebie całego do czytania tej księgi i zrywaj z niej te kwiaty, które są ci potrzebne w twoim stanie życia*¹⁶.

2.2. Szerzenie czci niepokalanego poczęcia NMP przez podejmowane działania

Bez wątpienia pierwszym dziełem służącym szerzeniu czci Maryi Niepokalanie Poczętej miało być Zgromadzenie Księży Marianów i jego charyzmat. Samo istnienie Zgromadzenia jest już formą promocji niepokalanego poczęcia. O. Kazimierz Wyszyński (1700-1755) wspomina w swoich pamiętnikach o audiencji u Benedykta XIV, na której papież pochwalił, że Zakon jest założony na większą część niepokalanego poczęcia Maryi Dziewicy¹⁷. W taki też sposób pojmo-

¹⁵ *Inspectio cordis*, k.107 r., (ca 1677-1682), wyd. K. KRZYŻANOWSKI, Warszawa 2001 (dalej: IC).

¹⁶ TAMŻE, k. 140v.

¹⁷ Por. Z. PROCZEK, *Kult Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny*, w: *Marianie*, red. J. BUKOWICZ MIC, T. GÓRSKI MIC, Rzym 1975, 326.

wał istnienie Zakonu Marianów o. Założyciel, dlatego w szczególny sposób przywiązywał dużą wagę także do zewnętrznych znaków wskazujących na tę tajemnicę życia Maryi i charyzmat Zgromadzenia. W *Norma vitae* powiada: *Szaty [mają być] z najzwyczajszego płótna, bardziej surowego i grubego: tunikę sięgającą do kostek [...], płaszcz krótki [...], włosiennicę [...]; wszystko koloru śnieżnobiałego na cześć Niepokalanego Poczęcia Matki Bożej, w czym należy zachowywać największą schludność, niechlujne bowiem ubóstwo nikomu nie może się podobać*¹⁸. Z czasem, na skutek przyjęcia Reguły Dziesięciu Cnót, do ubioru dojdzie biały szkaplerz z wyhaftowanym lub wybitym obrazem niepokalanego poczęcia Maryi, ozdobiony kolorem niebieskim, u pasa zaś decymka¹⁹. Także ubiór powinien nawiązywać do tajemnicy niepokalanego poczęcia. Tym jednak, co wypełniało życie człowieka oddanego Maryi w Zakonie o. Papczyńskiego było życie ewangeliczne nacechowane duchowością maryjną, pogłębianą przez codzienne praktyki maryjne, szczególnie zaś codzienna wspólna recytacja *Oficjum o Niepokalanym Poczęciu*, różaniec, inne modlitwy (np. Litania) i pieśni do Matki Bożej, praktyka postów całej wspólnoty przed głównymi uroczystościami maryjnymi, wieszanie obrazów Niepokalanego Poczęcia w mariańskich klasztorach oraz obowiązkowe we wszystkich mariańskich klasztorach zawołanie na zakończenie wszystkich wspólnych czynności: *Immaculata Virginis Conceptio sit nobis salus et protectio*, czyli *Niepokalane Poczęcie Dziewicy, niech nam będzie zbawieniem i obroną*.

2.3. Bractwo Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny

Bractwo miało szczególne miejsce w idei szerzenia czci Matki Bożej Niepokalanego Poczęcia. Już w *Norma vitae* o. Założyciel poleca: *Przełożony wyznaczy ponadto w poszczególnych domach promotorów Bractwa Niepokalanego Poczęcia, modlącego się za dusze wiernych zmarłych za zezwoleniem naszego Ojca św. Innocentego XI, udzielonym 20 marca 1681 r. i zgodą ordynariusza, erygowanego lub mającego być erygowanym w waszych kościołach. Komu ten zaszczytny obowiązek zostanie powierzony, ten na wszystkie sposoby postara się o to, by zyskać jak największą liczbę sług i czcicieli Niepokalanej Dziewicy i orędowników zmarłych, gorliwych i pobożnych. Niech zarządza tym*

¹⁸ NV 45.

¹⁹ Por. K. WYSZYŃSKI, *Przedmowa*, w: F. ARIAS, *Gwiazda Zaranna, czyli o naśladowaniu dziesięciu cnót Najświętszej Maryi Panny*, Warszawa 1986.

*bractwem roztropnie, by osiągnąć pożytek dla dusz, wzywając i zachęcając zwłaszcza te osoby, które wstąpiły do tego bractwa, do częstego i zbawiennego przyjmowania sakramentów: Pokuty i Eucharystii, a następnie do spełnienia uczynków miłości i unikania występków*²⁰. W idei tego Bractwa zauważamy połączenie kultu niepokalanego poczęcia NMP z modlitwą za zmarłych. Ten nurt duchowości znany powszechnie w średniowieczu, obecny był także w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku. Z pewnością jest to skutek ciągle żywych w duchowości polskiej tego czasu średniowiecznych idei *ars bene moriendi*, sztuki dobrego umierania, w których kładziono akcent nie tylko na jakość życia (tzw. *Preparatio longa*, przygotowanie dalsze), ale również na poszczególne etapy samego procesu umierania i obecności w nim świętych. Matkę Bożą uważano za szczególną opiekunkę w godzinie śmierci i za pośredniczkę dusz w czyścicu cierpiących²¹. Wiemy także, że o. Papczyński w latach 1663-1667 był promotorem bractwa Błogosławionej Dziewicy Maryi Łaskawej przy kościele ojców pijarów w Warszawie, które według jednych sam założył, a według innych bardzo spopularyzował. Nadto, około roku 1670 przy kościele św. Jakuba na Kazimierzu w Krakowie przez półtora roku opiekował się archikonfraternią Niepokalanego Poczęcia NMP. Zakładając kilka lat później *Zgromadzenie Księży Marianów od Niepokalanego Poczęcia NMP, wspomagających zmarłych i proboszczów*, na mocy uprawnień, jakie otrzymał od Stolicy Apostolskiej w 1681 roku, zakładał i polecał zakładać przy kościołach mariańskich Bractwa Niepokalanego Poczęcia wspomagające zmarłych. Łączenie kultu niepokalanego poczęcia NMP z praktyką wstawiennictwa związane było z pewnością także z osobistym doświadczeniem wiary o. Papczyńskiego. Znamy relacje mówiące o jego wizji dusz czyścicowych i późniejszych usilnych zachętach do modlitwy za zmarłych. Nie możemy także pominąć elementów związanych z duchowością tego okresu życia Kościoła. Tym bardziej, że był to również czas maryjności mocno nasyconej pobożnością niewolnictwa maryjnego, do istoty której należało całkowite oddanie się w niewolę Bogu przez Maryję, przy jednoczesnym uwolnieniu z niewoli grzechu i szatana. Symbolem i wzorem takiego oddania siebie w niewolę Bogu i wyzwolenia ze zła była Najświętsza Maryja Panna w misterium niepokalanego poczęcia. „Niewolnicy Maryjni” nie mogli poprzestawać tylko na wyzwoleniu siebie z niewoli grzechu i szatana, lecz podejmowali czyny apostołskie: wykupywanie chrześci-

²⁰ NV VII, 8.

²¹ J. WOYNOWSKI, *Rozwój czci Matki Bożej w Polsce*, „Homo Dei” 26(1957) 846-862.

jan z niewoli pogańskiej, niesienie pomocy więźniom oraz uwalnianie dusz cierpiących w czyśćcu. Ta idea „maryjnego niewolnictwa”, tak silnie obecna w duchowości polskiej XVII wieku z pewnością była znana o. Papczyńskiemu również z powodu jego studiów odbywanych w tym czasie w kolegiach jezuitów. Jezuici zaś byli głównymi promotorami duchowości „niewolnictwa maryjnego”²². Jakimś wyrazem tej duchowości jest *oblatio* o. Papczyńskiego, w którym oddaje siebie na zawsze Maryi i staje się Jej sługą. Tym, co wnosi osobistego w tę duchowość Założyciel Marianów, jest tajemnica niepokalanego poczęcia NMP i całkowite poświęcenie się szerzeniu jej czci.

Z czasem, na skutek przyjęcia Reguły Dziesięciu Cnót, do idei Bractwa zawartej w *Norma Vitae* dojdzie szkaplerz niepokalanego poczęcia. Idea zostanie w ten sposób uzupełniona o bardzo ważny wymiar duchowy i zewnętrzny, i spowoduje, że Bractwa Niepokalanego Poczęcia powiązane z nakładaniem i noszeniem szkaplerza na stałe wpiszą się zarówno w życie Zgromadzenia Księży Marianów, jak też wielu osób nie tylko związanych ze Zgromadzeniem, ale przede wszystkim odnajdujących dla siebie żywotną treść w duchowości maryjnej, szczególnie zaś w tajemnicy niepokalanego poczęcia.

Ks. lic. Andrzej Pakuła MIC
Wyższe Seminarium Duchowne Księży Marianów (Lublin)

ul. Bonifacego 9
PL - 02-914 Warszawa
e-mail: prowincjal@marianie.pol.pl

Il culto dell’immacolata concezione di Maria secondo p. Stanislao Papczyński (1631-1701)

(Riassunto)

Il Servo di Dio, padre Stanislao Papczyński (1631-1701) è il fondatore della Congregazione dei Padri Mariani (1673) in Polonia. E’ il primo ordine maschile fondato dal polacco. Il fondatore fu il devoto della Madre di Dio, particolarmente nel suo mistero dell’immacolata concezione. Nell’atto religioso chiamato “oblatio” p. Papczyński nel 1670 ha promesso di fondare l’ordine religioso dedicato alla difesa e la diffusione del mistero dell’Immacolata. E’ il primo e fondamentale scopo del nuovo ordine.

²² Por. W. MAKOŚ MIC *Forma kultu Maryi proponowana przez Družbickiego, Fenickiego i Chomętowskiego*. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 29(1982) z. 2, 127-154.

La sua devozione mariana era radicata nell'insegnamento della Chiesa di allora e il frutto della sua personale esperienza. Nei suoi scritti il Servo di Dio cerca di dimostrare il fondamento biblico, patristico e teologico della verità sull'immacolata concezione di Maria.

P. Papczyński invita non soltanto alla difesa dell'immacolata concezione, ma anche alla sua diffusione nella Chiesa. In quale modo? Prima di tutto si deve realizzare questo dovere con la testimonianza di vita. Il mistero mariano non è statico per i cristiani, ma deve spingerli all'imitazione di Maria. Lo sforzo di essere simile a Maria nella sua santità è il migliore modo di presentare agli altri l'essenza del mistero dell'immacolata concezione. L'altra via di far conoscere il mistero mariano è quella di sviluppare l'ordine dei mariani e la confraternità dell'Immacolata.

L'intuizione di Papczyński è stata accolta e sviluppata nella sua Congregazione dei Padri Mariani.